

Brüssel, 28. aprill 2025
(OR. en)

8352/25

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0099(NLE)

POLCOM 77
SERVICES 20
FDI 6
COASI 57

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	25. aprill 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2025) 183 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepingu alusel moodustatud kaubanduskomitees seoses töölaliste aluspõhimõtete ja põhiõigustega seotud muudatuste tegemisega lepingus

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2025) 183 final.

Lisatud: COM(2025) 183 final

Brüssel, 25.4.2025
COM(2025) 183 final

2025/0099 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepingu alusel moodustatud kaubanduskomitees seoses tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõigustega seotud muudatuste tegemisega lepingus

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepinguga¹ (edaspidi „leping“) moodustatud kaubanduskomitees võetav seisukoht seoses kaubanduskomitee kavandatava otsuse vastuvõtmisega, millega muudetakse lepingu artikli 19.3 lõikeid 3 ja 5. Artikli 19.3 lõike 3 kavandatava muudatusega lisatakse kooskõlas 10. juunil 2022 Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) peakonverentsi 110. istungjärgul (edaspidi „Rahvusvahelise Töökonverentsi 110. istungjärg“) vastu võetud I resolutsiooniga² tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste loetellu õigus ohutule ja tervislikule töökeskkonnale. Lisaks kavandatakse kavandatud muudatusega uuendada viidet ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonile, et see viide oleks kooskõlas Rahvusvahelise Töökonverentsi 110. istungjärgul tehtud viimase muudatusega. Vastavalt viimasele muudatusele, mis on tehtud ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonis, ning artikli 19.3 lõikes 3 tehtud muudatusele jäetakse kavandatava muudatusega artikli 19.3 lõikest 5 välja joonealune märkus.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vaheline vabakaubandusleping

Lepingu eesmärk on liberaliseerida ja hõlbustada kaubandust ja investeerimist ning veelgi tihendada majandussuhteid lepinguosaliste vahel. Leping jõustus 1. mail 2024.

19. peatüki „Kaubandus ja kestlik areng“ eesmärk on edendada kestliku arengu, esmajoones selle keskkonna- ja sotsiaalse mõõtme (eelkõige tööaspektide) integreerimist lepinguosaliste vahelistesse kaubandus- ja investeerimissuhetesse, sealhulgas dialoogi ja koostöö tugevdamise kaudu.

2.2. Kaubanduskomitee

Kaubanduskomitee on moodustatud vastavalt lepingu artiklile 24.1 (Kaubanduskomitee). Lepingu artikli 27.1 lõikega 3 on ette nähtud, et kaubanduskomitee võib lepingut muuta, kui nii on ette nähtud lepingu artikliga 24.3. Artikli 24.3 punktis j on sätestatud, et kaubanduskomitee võib oma otsustega muuta 19 peatüki „Kaubandus ja kestlik areng“ artikli 19.3 „Mitmepoolsed tööstandardid ja töösuhteid käsitlevad lepingud“ lõikeid 3 ja 4.

Artikli 19.3 lõikes 4 on sätestatud, et kaubanduskomitee võib hiljemalt oma esimesel koosolekul võtta vastu otsuse muuta artikli 19.3 lõiget 3 ning lisada tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste hulka õiguse ohutule ja tervislikule töökeskkonnale.

2.3. Kaubanduskomitee kavandatav akt

Kooskõlas lepingu artikli 19.3 lõikega 4 on kaubanduskomitee esimesel koosolekul kavas võtta vastu otsus (edaspidi „kavandatav akt“) ning lisada lepingu artikli 19.3 lõikesse 3 õigus ohutule ja tervislikule töökeskkonnale, nagu see on nüüd sätestatud ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste raamistikus. Võttes arvesse, et Rahvusvahelise Töökonverentsi 110. istungjärgul tehti ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsiooni muudatus, tuleks kavandatava

¹ Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vaheline vabakaubandusleping (ELT L, 2024/866, 25.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2024/866/oj).

² Resolutsioon ohutu ja tervisliku töökeskkonna lisamise kohta ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste raamistikku (ILC.110 / I resolutsioon), https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/%40ed_norm/%40relconf/documents/mee_tingdocument/wcms_848632.pdf.

aktiga muuta ka viidet sellele deklaratsioonile. Lisaks tuleks kavandatava õigusaktiga muuta artikli 19.3 lõiget 5 ja jätta nimetatud artiklist välja joonealune märkus.

Kavandatava aktiga on kavas muuta lepingu artikli 19.3 lõikeid 3 ja 5 järgmiselt:

- (1) ajakohastatakse viidet ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonile ja kantakse sellese viimane muudatus, mis võeti vastu 2022. aastal toimunud Rahvusvahelise Töökongressi 110. istungjärgul;
- (2) artikli 19.3 lõikes 3 loetletud tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste hulka lisatakse õigus ohutule ja tervislikule töökeskkonnale ning
- (3) artikli 19.3 lõikest 5 jäetakse välja aegunud joonealune märkus.

Artikli 19.3 lõikeid 3 ja 5 on kavas muuta vastavalt 10. juunil 2022 vastu võetud I resolutsioonile, millega Rahvusvahelise Töökongressi 110. istungjärgul otsustati muu hulgas

1. „muuta ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsiooni lõiget 2 ja lisada sõnade „töö saamisel ja kutsealale pääsemisel diskrimineerimise kaotamine“ järele sõnad „ning e) ohutu ja tervislik töökeskkond“, ning teha sellekohased muudatused ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsiooni lisas, ILO deklaratsioonis sotsiaalse õigluse kohta õiglase üleilmastumise nimel ning ülemaailmses töökohtade paktis, nagu on märgitud käesoleva resolutsiooni lisas.“

Kavandatav õigusakt on lepinguosaliste jaoks siduv vastavalt lepingu artikli 24.5 lõikele 1, milles on sätestatud, et kaubanduskomitee või asjakohasel juhul erikomitee otsused on lepinguosalistele siduvad.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Euroopa Liidu nimel kaubanduskomitees võetav seisukoht põhineb kaubanduskomitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale ettepanekule.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 218 lõike 9 kohaselt võetakse vastu otsused, millega määratakse kindlaks „lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, aga mis võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu³.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kaubanduskomitee on lepinguga, täpsemalt Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepinguga asutatud organ.

³ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Akt, mille kaubanduskomitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Vastavalt lepingu artikli 24.5 lõikele 1 muutub kavandatav õigusakt rahvusvahelise õiguse alusel lepinguosaliste jaoks siduvaks.

Kavandatav akt ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks ja teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus, peamisest või ülekaalukast eesmärgist või valdkonnast tulenev materiaalõiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud ühise kaubanduspoliitikaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimene lõik koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna komitee aktiga muudetakse lepingut, tuleb see pärast vastuvõtmist avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepingu alusel moodustatud kaubanduskomitees seoses tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõigustega seotud muudatuste tegemisega lepingus

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepingu (edaspidi „leping“) nõukogu otsusega (EL) 2024/244⁴ ja see leping jõustus 1. mail 2024.
- (2) Lepingu artikli 24.2 lõike 2 punkti i kohaselt võib lepingu artikli 24.1 lõike 1 alusel moodustatud kaubanduskomitee võtta vastu otsuseid lepingu muutmiseks. Vastavalt lepingu artikli 24.3 punktile j võib kaubanduskomitee otsustada muuta lepingu artikli 19.3 lõikeid 3 ja 4, mis käsitlevad mitmepoolsed tööstandardeid ja töösuhteid käsitlevaid lepinguid.
- (3) Lepingu artikli 19.3 lõike 4 kohaselt võib kaubanduskomitee hiljemalt oma esimesel koosolekul võtta vastu otsuse muuta lepingu artikli 19.3 lõiget 3 tulenevalt sellest, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste raamistikku on lisatud õigus ohutule ja tervislikule töökeskkonnale.
- (4) Kaubanduskomitee kavatses oma esimesel koosolekul võtta vastu otsuse lisada artikli 19.3 lõikes 3 esitatud tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste loetellu õiguse ohutule ja tervislikule töökeskkonnale kooskõlas 10. juunil 2022 ILO peakonverentsi 110. istungjärgul vastu võetud I resolutsiooniga⁵. Artikli 19.3 lõikes 3 olevat viidet ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsioonile tuleks uuendada vastavalt selle viite viimasele muudatusele.
- (5) Pärast artikli 19.3 lõike 3 muutmist on aegunud artikli 19.3 lõike 5 joonealuses märkuses esitatud avaldus selle kohta, et kõik liikmesriigid on ILO põhikonventsioonid ratifitseerinud. Seetõttu tuleks artikli 19.3 lõike 5 joonealune märkus välja jätta.
- (6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel kaubanduskomitees võetav seisukoht, kuna kaubanduskomitee otsus on liidule siduv.

⁴ Nõukogu 27. novembri 2023. aasta otsus (EL) 2024/244 Euroopa Liidu ja Uus-Meremaa vahelise vabakaubanduslepingu liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L, 2024/244, 28.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/244/oj>).

⁵ Resolutsioon ohutu ja tervisliku töökeskkonna lisamise kohta ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste raamistikku (ILC.110 / I resolutsioon), https://www.ilo.org/sites/default/files/wcmsp5/groups/public/%40ed_norm/%40relconf/documents/mee-tingdocument/wcms_848632.pdf.

- (7) Artikli 19.3 lõikes 3 tuleb viidata ILO tööalaste aluspõhimõtete ja põhiõiguste deklaratsiooni viimasele muudatusele, artikli 19.3 lõikes 3 loetletud tööalaste aluspõhimõtete ja õiguste hulka tuleb lisada õigus ohutule ja tervislikule töökeskkonnale ning artikli 19.3 lõikest 5 tuleb välja jätta joonealune märkus, mis on aegunud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu nimel kaubanduskomitee esimesel koosolekul võetav seisukoht põhineb kaubanduskomitee otsuse eelnõul, mis on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*